

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE 's-gravenhage

Number 5 Foundation
de Zolderkamer
't Hoenstraat 5
2596HX Den Haag

Programma DG Herstel

Korte Voorhout 7
2511 CW 's-gravenhage
Postbus 20201
2500 EE 's-gravenhage
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen

Ons kenmerk
2022-0000182433

Uw brief (kenmerk)

Datum 15 juli 2022
Betreft Appreciatie rapport Gelijkwaardig Herstel

Beste ouders, jongeren en kinderen, samenstellers van het rapport Gelijkwaardig Herstel

Op 10 december jl. is jullie rapport (Gelijk)waardig Herstel (hierna: het rapport) gepubliceerd. Het rapport bevat aanbevelingen van kinderen, jongeren en ouders zelf ten dienste van de landelijke en lokale aanpak van de hersteloperatie toelagen. Het rapport is in december aangeboden aan mijn voorganger. Tot op heden is er geen inhoudelijke reactie gegeven op dit rapport. Dit had anders gemoeten. Graag geef ik hierbij een reactie. Ik wil voorop stellen dat ik onder de indruk ben van de kracht en snelheid waarmee het rapport tot stand is gekomen, en jullie bedanken voor de vele waardevolle handreikingen die jullie aan het Ministerie - en ook alle partijen die bij de hersteloperatie betrokken zijn - doen.

Het rapport beschrijft op heldere wijze het belang van een integrale crisisaanpak waarin beleid, uitvoering en betrokkenen schouder aan schouder staan, het hebben van controle over het eigen herstelproces, het belang om de verschillende stemgeluiden met elkaar te verbinden vanuit een neutraal georganiseerd proces, de urgente aandacht die nodig is voor kinderen die ouder dan 18 zijn en tot slot dat voor emotioneel herstel het vertrouwen in de overheid hersteld moet worden vanuit een neutrale basis buiten de overheid.

In jullie rapport worden op basis van een enquête inzichten gedeeld over in hoeverre ouders, jongeren en kinderen die gedupeerd zijn door de problemen met de kinderopvangtoeslag zich gehoord voelen, hoe zij de communicatie vanuit de overheid en de onderlinge communicatie ervaren en in hoeverre zij weten waar zij terecht kunnen met hun problemen. Ook bevat het rapport een brief van een jongere, korte uitspraken en interviews die meer kleuring geven aan de inzichten. Tot slot worden in het rapport 7 aanbevelingen gedaan.

Het geheel aan inzichten, aanbevelingen en de kernboodschap van dit rapport is meer dan de som der delen. We nemen de aanbevelingen ter harte, maar ik constateer dat we dat tot nu toe onvoldoende in gezamenlijk contact met jullie hebben benoemd en gedaan.

Ik lees in jullie rapport dat ouders, jongeren en kinderen zich onvoldoende gehoord voelen, en de communicatie met de overheid als onvoldoende ervaren.

Dit vind ik spijtig. Ook vind ik het zorgelijk dat slechts een klein deel van de kinderen en jongeren de onderlinge communicatie als voldoende ervaart. Een lichtpunt is dat de meerderheid van de ouders elkaar wel goed weet te vinden.

Programma Ketenregie

Ons kenmerk
2022-0000182433

Veel bevindingen en geformuleerde oplossingsrichtingen in het rapport komen overeen met verbeteringen die wij oppakken. In de komende periode breng ik die graag met jullie samen verder. Binnen de hersteloperatie is emotioneel herstel een prioriteit.

Het rapport is meer dan een verzameling aanbevelingen en verhalen. Het houdt de overheid een spiegel voor en biedt tegelijkertijd een perspectief om samen met ouders, jongeren en kinderen zelf deelnemer en regisseur te zijn van het herstel. De spiegeling komt tot uitdrukking in het feit dat jullie aangeven zich te proberen te verplaatsen in "de wereld van degenen die beslissen over onze levens" en jullie woorden zo veel mogelijk aan te laten sluiten bij "lopende denkrichtingen, werkstromen en processen". Jullie vragen ons ook aan te sluiten bij jullie behoeften en een infrastructuur met gelijkwaardige samenwerking te organiseren.

We zijn een half jaar verder sinds de publicatie van jullie rapport en de realiteit leert ons dat veel ouders en kinderen de door jullie voorgestelde infrastructuur zelf aan het ontwerpen zijn. Wij sluiten hier zo goed mogelijk bij aan en willen initiatieven die ouders, jongeren en kinderen daarin ontplooiën graag ondersteunen. De Tweede Kamer heeft op 21 juni 2022 ook een motie aangenomen om zo spoedig mogelijk, in samenwerking met ouders, kinderen en maatschappelijke organisaties, voorzieningen te ontwikkelen, waarmee initiatieven van ouders en kinderen gesteund kunnen worden en waarbij deze initiatieven verbonden worden met relevante organisaties en met professionele kennis. Een gelijkwaardige rol voor deze initiatieven maakt deel uit van de overwegingen voor deze motie.

In lijn met het rapport is het essentieel om deze voorzieningen samen met jullie en andere geïnteresseerde betrokkenen te ontwikkelen, zodat de infrastructuur dienend is aan gelijkwaardig herstel. Ik vind het belangrijk dat jullie - de ouders, jongeren en kinderen die dit rapport tot stand hebben gebracht - initiatieven ontplooiën en dat wij hierbij zoveel mogelijk aansluiten. Deze uitnodiging geldt voor alle gedupeerde ouders en kinderen. De uitdaging om daarbij aan te sluiten geldt voor alle overheden en uitvoeringsorganisaties.

Ik verwacht dat we de komende tijd goed kunnen samenwerken met ouders, jongeren en kinderen. Daarom willen we ook na de herijking intensief met ouders en hun kinderen in gesprek blijven. Het rapport geeft daarvoor leerzame inzichten.

Met vriendelijke groet,

de staatssecretaris van Financiën - Toeslagen en Douane

Aukje de Vries